

Трето заседание

Четвъртък, 22 декември 1977 г.

(Открито в 10 ч.)

Председател д-р Владимир Бонев: Другарки и другари народни представители! В залата има необходимия брой народни представители и сесията може да продължи своята работа.

Преминаваме към разглеждане на следващата точка от дневния ред:

Информация за 64-та конференция на Интерпарламентарния съюз.

Тъй като информацията и проекторешенията ви са раздадени, ще преминем направо към изказвания.

(Текстът на информацията и проекторешението — приложение № 8, I)

Има думата народната представителка Вера Начева, секретар на Интерпарламентарната група.

Вера Начева: Уважаеми народни представители! Между многото международни прояви, проведени тази година у нас, беше и 64-та интерпарламентарна конференция. След всяка от тези конференции обикновено отчитаме успешното им провеждане, задоволството на гостите от добрата организация, голямото наше гостоприемство и пр.

Ние знаем, че в тези похвали има и немалко доза от общоприета учтивост. Но не могат да се отрекат и някои безспорни истини: успехите на реалния социализъм, здравето интернационално възпитание и голямото славянско гостоприемство на нашия народ, което отбелязват всички чужденци, посетили Народна република България.

Нас, организаторите и участниците в тази конференция, ни радва фактът, че въпреки голямото разнообразие на хора от целия свят, с най-различни политически убеждения, сенатори, председатели на парламенти, бивши и настоящи мини-

стри, депутати, съветници при министерства на външните работи и пр., които нерядко формират общественото мнение в собствените страни, конференцията протече спокойно, конструктивно както в пленарните заседания, така и в комисиите. Приетите резолюции удовлетворяват и дават възможност за придвижване на общественото мнение по пътя на разведряването, разоръжаването, деколонизацията и самоопределението на народите.

Голям наш успех също така е изборът на др. Рубен, председател на Върховния съвет на националностите на Съветския съюз, за член на Изпълнителния комитет — оперативен орган на съюза, състоящ се от 10 души. Освен него избран беше и представителят на Тунис вместо двамата реакционери — австралийския и белгийския. Другарят Милко Тарабанов също е член на Изпълнителния комитет.

Въпреки че капиталистическите страни не можаха да прокарат някои свои становища в резолюциите и загубиха две от ръководните си места, освен официалната благодарност в края на конференцията Българската интерпарламентарна група получи десетки писмени благодарности с изключително благоприятни оценки за организацията на работата, за любезността на обслужващия персонал, за народа и страната ни.

Генералният секретар на Интерпарламентарния съюз Пио-Карло Теренцио, изразявайки мнението на целия Секретариат, нарича атмосферата „най-благоприятна“.

Председателят на Интерпарламентарния съюз Томас Уилямс, който е писал и на др. Тодор Живков, счита, че 64-та интерпарламентарна конференция е една от най-успешните, в които е участвувал досега. „Каква великолепна конференция и колко горди би трябвало да бъдете с нея“, пише друг участник.

Според председателя на Френската интерпарламентарна група Жак Бомел и алжирската делегация конференцията е протекла отлично. Такава е оценката и на члена на Комисията по отбраната при френския парламент Клод Делорм.

„За топлото гостоприемство в красивата столица София и за всички улеснения, създадени ни от вашите способни служители, което направи нашето участие както полезно, така и незабравимо“ — пише главният маршал на въздушните сили в Тайланд Харин Хонгскула. „За качеството на организацията и очарователния ден в Пловдив“ благодари председателят на Белгийската интерпарламентарна група Бойкенс. „Великолепният успех на конференцията“ подчертава председателят на италианската интерпарламентарна група Карло Русо.

„За човек като мен — пише ирландецът Педи Харт — е нещо необичайно да посети Източна Европа и да се увери от

първоизточника в това, към което се стремите, и в постиженията, които несъмнено имате.“

„Ще запазим хубав спомен от красотата на вашата страна, чийто културни паметници се научихме да ценим“, пише друг участник от Федерална република Германия.

„Много сърдечната и гостоприемна атмосфера, която българите създадоха изобщо, постави основните конструктивни и толерантни разисквания“ — пише председателят на Британската интерпарламентарна група Бен Форд.

Не мога да не процитирам и едно писмо до наша преводачка от ирландец: „Много благодарности за това, че коригирахте погрешните ми впечатления за вашата страна и вашия народ.“ Сигурно този господин Педи Харт, който завършва писмото си с „Бог да Ви благослови!“, не е единствен. За нашата страна все още много честни хора по света вярват на измислиците на буржоазната пропаганда. Много от посетилите Рилския манастир също бяха сериозно изненадани и възхитени от грижливото съхраняване на тези исторически ценности. Макар че тази екскурзия беше организирана от Комитета на българските жени за съпровождащите делегациите, много делегати напуснаха заседанията и предпочетоха Рилския манастир. Съпругите и дъщерите, придружаващи делегациите, останаха много доволни от екскурзията и до Копривщица, от посещенията на детските домове, на студентското градче, организирани от Комитета на българските жени.

Другарки и другари народни представители! Наемайки се с провеждането на 64-та интерпарламентарна конференция у нас, ние имахме пред вид каква голяма отговорност поемаме. Бяхме предупредени и от другарите от другите социалистически страни, защото представяме за първи път социалистическа страна. Срещнахме трудности, но положихме големи усилия и главно след личната намеса на др. Тодор Живков със сравнително малко разходи, защото делегатите бяха на свои разноски, постигнахме добри резултати.

В заключение позволете да процитирам и част от писмото на съветските другари:

„За първи път в историята на Интерпарламентарния съюз 64-та конференция се състоя в социалистическа страна, Народна република България...“

„Съветската делегация е признателна за оказаното ѝ съдействие и ефективна помощ при разрешаването на сложни проблеми, които възникнаха в хода на самата конференция. В тази връзка трябва да се отбележи огромната работа, осъществена от българската делегация и лично от др. Милко Тарабанов.“

Другарки и другари народни представители! Позволете ми накрая като секретар на Българската интерпарламентарна

група да изкажа нашата най-сърдечна благодарност на всички ведомства и отделни другари, които дейно се включиха в тази огромна и отговорна работа и спомогнаха за нейното успешно провеждане.

Благодаря за вниманието! (*Ръкопляскания*)

Председател д-р Владимир Бонев: Има думата др. Желязко Колев, народен представител от Хисарски избирателен район.

Желязко Колев: Другарки и другари народни представители! Във връзка с проведената у нас от 21 до 30 септември т. г. 64-та интерпарламентарна конференция трябва дълбоко да се подчертае, че тя разгледа изключително важни въпроси, свързани с мира и мирното съвместно съществуване на държавите с различен обществен строй, и се изказа чрез приетите резолюции за по-нататъшното разведряване на международните отношения в духа на Заключителния акт в Хелзинки.

Участниците в конференцията дадох висока оценка на изключително благоприятната обстановка за работа, влязоха в непосредствен досег с нашия социалистически начин на живот и непредубедените — а това бяха мнозинството — изразиха положително отношение към непрекъснатото развиващата се у нас социалистическа демокрация.

Въпреки известната отрицателна позиция на 9-те капиталистически страни от Общия пазар и те от трибуната на конференцията изразиха задоволство от нейната работа и от това, което са видели у нас.

Определено положително отражение за хубавата атмосфера и ползотворната работа на конференцията даде дълбоко съдържателната реч на др. Тодор Живков.

Другарки и другари народни представители! Искам накратко да спра вниманието ви върху един от въпросите, разгледани на конференцията, а именно — погазване по най-груб начин правата на граждани и парламентаристи в някои държави с фашистки и реакционни режими.

Още със заграбването на властта от фашистката хунта на Пиночет в Чили по най-брутален начин бе разтурен парламентът и бяха подложени на тежки преследвания законно избраните депутати и сенатори от Блока на народното единство. Неизброими са случаите на незаконни арести и мъчения на сенатори и парламентаристи, на тормоз както върху тях лично, така и върху техните семейства. Множество са случаите на безследно изчезнали сенатори и парламентаристи. И до днес въпреки постъпките на Съвета на Интерпарламентарния съюз остава неизвестна съдбата на депутатите

Карлос Лорка, Висенте Асенсио и Бернардо Арана, а сенаторът Ерик Шнаке продължава да стои в затвора.

В последно време на преследвания са подложени и парламентарни дейци на Християндемократическата партия, които се обявяват против фашистката хунта.

Фашисткото правителство на Уругвай по най-груб начин отне правата на парламентаристите. То в противоречие с конституцията на страната разтури парламента и незаконно лиши от политически права за 15 години законно избраните от народа парламентаристи. Правителството по гестаповски образец извършва убийства и упражнява физически мъчения, изпраща в затвори с трудно поносим режим депутати и сенатори, като ги подлага на психологически тормоз и използва опияти.

Репресивните уругвайски сили преследват своите противници и извън пределите на страната. В Буенос Айрес са отвлечени и убити сенаторът Селмар Микелини и депутатът Ектор Руис — председател на Камарата на депутатите. И сега в затворите на Уругвай са депутатите и сенаторите: Хайме Перес, Хосе Луис, Владимир Турянски, Херардо Куеста, Алберто Алтесор и Росарио Пиетраройя. Друга част от депутатите са изгонени от страната в изгнание. Сред тях е известният водач на Националната партия — сенаторът Уилсон Ферайра, пламенният защитник на правата и свободите на уругвайците Родней Арисменди и сенаторите Енрике Родригес, Енрике Ерро, Хосе Диас и др.

Реакционните сили във военното правителство на Аржентина също погазват правата на прогресивни парламентаристи. Незаконно са арестувани от специалните военно-полицейски служби Марио Амая — депутат, и Иполито Солари Иригойен — сенатор, които жестоко са инквизирани, а имуществото на Солари ограбено и унищожено. В резултат на болестното състояние и жестоките инквизиции умира депутатът Марио Амая. След натиска на световното обществено мнение, включително и настояването на Интерпарламентарния съвет, сенаторът Иполито Солари Иригойен е освободен, но експулсиран със забрана за завръщане в своята родина.

Другарки и другари народни представители! Потъпкването на правата на парламентаристите е недопустима дискриминация към тях и в същото време е грубо посегателство и върху правата на избирателите, гласували за тях.

Ние в България помним добре годините на фашизма. В съзнанието на българския народ още са запазени тревожните спомени за зверствата на монархо-фашизма у нас от 9 юни 1923 до 9 септември 1944 г. към гражданите и представителите на трудещите се в парламента, когато депутатите на работническата класа, селяните и прогресивната ин-

телигенция биваха арестувани, бити, инквизирани и застрелвани от засада.

Фактите на дискриминация предизвикват най-остра реакция от страна на българските парламентаристи. Ето защо нашата интерпарламентарна делегация в единство с делегациите на Съветския съюз и на другите братски социалистически страни подкрепи категорично резолюцията на Интерпарламентарната конференция в защита правата на депутатите и сенаторите в Чили, Уругвай и Аржентина.

Другарки и другари народни представители! Считаю, че нашето Народно събрание, като подкрепи решенията на 64-та интерпарламентарна конференция по такива кардинални въпроси на нашето съвремие като намаляването на международното напрежение и разоръжаването, правото на самоопределение и независимост на народите, окончателното премахване на апартейда и колониализма, възстановяване на представителните институти в Чили, в защита на гражданските и човешките права на депутатите, ще даде своя принос в общата борба на парламентарните дейци и на народите за мир, демокрация и социален прогрес.

Благодаря за вниманието! (*Ръкопляскания*)

Председател д-р Владимир Бонев: Има думата народният представител проф. Димитър Димитров.

Димитър Димитров: Другарки и другари народни представители! Информацията, която ни бе предоставена от председателя на Българската парламентарна група др. Милко Тарабанов, е така всеобхватна и аналитична, че ни позволява да получим цялостна представа за това важно събитие, на което бе гостоприемен домакин нашата столица.

С голямо задоволство трябва да отбележим, че провеждането в София на 64-та конференция на Интерпарламентарния съюз бе несъмнено значителен принос в усилията за укрепване на световния мир, за по-доброто опознаване и разширяване на сътрудничеството между народите.

Свикването за първи път в нашата столица на висшия форум на една от най-старите и авторитетни международни организации, каквато е Интерпарламентарният съюз, беше безспорно признание за високия международен авторитет на Народна република България, признание за приноса на нашето Народно събрание и Българската интерпарламентарна група в осъществяването на благородните цели и задачи на Интерпарламентарния съюз.

Твърдата решимост на Народна република България да води както досега, така и напред последователна миролюбива политика в интерес на сигурността, свободата и незави-

симостта на народите, против силите на агресията и войната, против дискриминацията и произвола в международните отношения намери израз в ярката, дълбоко аргументирана и възбуждаваща реч на първия наш държавен ръководител д-р Тодор Живков, произнесена при откриване на конференцията.

„Нека всички ние — заяви той — обединени и вдъхновявани от благородния стремеж за мир и прогрес, вложим своите сили в борбата за възтържествуване на свят, спасен от кошмара на ядрената гибел и тежкото бреме на въоръженията, свят със спокойно и чисто небе, свят на мирен и създателен труд, където народите и хората от всички страни ще живеят дружно, ще могат свободно и с доверие да общуват чрез щедрите плодове на своята материална и духовна култура.“

Това са животрептящите, кардиналните проблеми на съвременността и затова съвсем закономерно тези въпроси, въпросите на мира, на разоръжаването, на укрепването и разширяването на разведряването, бяха в центъра на вниманието на участниците в конференцията.

Приетите важни резолюции, сред които се откроява резолюцията за ролята на парламентите за намаляване на международното напрежение и разоръжаване, включително и забраната на ядреното оръжие и на новите средства за масово унищожение, показваха, че въпреки различията в позициите и възгледите на парламентаристите от 68 страни в света те единодушно можаха да стигнат до извода, че на човечеството е необходим траен мир, сигурност и сътрудничество, за да бъдат превърнати в реалност възжеланията му за социален прогрес и благоденствие.

В тази светлина се очертава голямото значение на извършената в София работа по време на 64-та конференция на Интерпарламентарния съюз за утвърждаване положителните промени в международния живот и за продемонстриране голямата отговорност на интерпарламентаристите за мобилизиране на парламентите и обществеността в своите страни за постигане на високоблагородните и хуманни стремежи на миролюбивите хора по света.

Предложеното проекторешение изразява изцяло по дух и буква същината на нашето положително отношение към конструктивното дело на 64-та конференция на Интерпарламентарния съюз и заслужава нашата пълна подкрепа.

Благодаря. (*Ръкопляскания*)

Председател д-р Владимир Бонев: Желает ли някой народен представител да вземе думата? — Няма желаещи.

Пристъпваме към гласуване.

Моля народните представители, които са съгласни с предложението за решение, да гласуват. Решението се приема единодушно. (*Ръкопляскания*)

(Приложение № 8, II)

Преминаваме към разглеждане на последната точка от дневния ред:

Питане от Желяко Колев, народен представител от Хисарски изборителен район.

Давам думата на др. Колев.

Желяко Колев:

„Чрез председателя на Народното събрание

до заместник-председателя на Министерския съвет и председател на Комитета за държавен и народен контрол др. Кръстю Тричков

Другарю заместник-председател на Министерския съвет, моля да ми се отговори какви са политическите, правните и икономическите резултати от прилагането на глава III от Закона за собствеността на гражданите относно отнемане в полза на държавата на нетрудови доходи, получени от граждани.

8 март 1977 г.“

Председател д-р Владимир Бонев: За отговор на питането давам думата на др. Кръстю Тричков — заместник-председател на Министерския съвет и председател на Комитета за държавен и народен контрол.

Кръстю Тричков: Другарки и другари народни представители! Преди всичко искам да отбележа, че приемането на Закона за собствеността на гражданите бе в голяма степен резултат на народната инициатива. Той отразява общественото мнение, насочено срещу злоупотребите и спекулата с недвижими имоти, срещу остатъците от частнособственическият манталитет и морал.

Към закона бе проявен и сега се проявява голям интерес. Изминаха повече от четири години, откакто се прие и провежда Законът за собствеността на гражданите. Определено можем да кажем, че неговото прилагане през този период способствува за неотклонното провеждане повелята на Българската комунистическа партия и на нашата социалистическа държава „Всичко за човека, всичко в името на човека“. Укрепва доверието на трудещите се в последователната ап-

рилска политическа линия, която се провежда в Народна република България.

Законът създаде гаранции за защита на трудовите доходи на членовете на социалистическото общество, за спазване на социалистическия принцип на живот. Заедно с това той преследва всеки опит да се извращават характерът и социалната функция на личната собственост в социалистическото общество, да се използва тя за придобиване на нетрудов доход и с това да се нанася вреда на правилното възпитание на трудещите се.

Законът не само преследва спекулативните сделки, но и дава възможност да се отнемат в полза на държавата нетрудовите доходи. Всички тези норми са насочени единствено и само срещу отделни лица, които чрез нарушаване или чрез заобикаляне на законите придобиват нетрудови доходи.

Силата на закона, както още при приемането му отбеляза др. Тодор Живков, е в неговата справедливост. Практиката потвърди необходимостта и жизнеността на Закона за собствеността на гражданите като документ с важно политическо и възпитателно значение. В това трябва да се търсят и да се измерват политическите резултати от прилагането на закона — укрепване на единството между народа и властта, засилване на вярата в справедливостта на социалистическите принципи, създаване на най-благоприятни условия за възпитание на социалистическия гражданин.

Какви са практическите резултати от прилагането на закона и по-специално на глава III, какъвто е и въпросът на др. Желязко Колев?

Веднага след приемането на Закона за собствеността на гражданите съгласно чл. 38 бяха изградени окръжните комитети, които започнаха да действуват. Към 1 ноември 1977 г. са образувани 6611 преписки за отнемане на нетрудови доходи. Най-голям брой преписки са образувани по предложения на граждани и на обществените организации.

От приключените до 1 ноември 1977 г. от комисиите 5990 преписки 1509 са били изпратени на окръжните прокуратури с предложение да бъдат предявени съответни искове, а 437 преписки са прекратени, тъй като гражданите са внесли доброволно установените нетрудови доходи. Само в София 232 лица, срещу които е образувана преписка, са внесли доброволно 397 000 лв., някои от тях са за над 5000 лв. Известен брой преписки са прекратени от комисиите поради неоснователност или незначителен размер.

В своята работа по прилагането на глава III от закона ние се ръководехме от указанията на др. Тодор Живков — да не допуснем да бъдат обиждани и оклеветявани български граждани, които честно и с труд, на законно основание са придобили своето имущество. Стремили сме се да насочим

острието на закона срещу лица, които са получили незаконно големи суми и значителни по размер имущества. Биха могли да се посочат примери в това отношение. Аз ще се спра само на 2—3 примера.

Такъв е случаят с д-р Кръстев от София. Той е извършил валутни престъпления. Занимавал се е с криминални аборти. Срещу него бе предявен иск за отнемане в полза на държавата 146 000 лв. За тези престъпления той бе осъден. Конфискувано му бе незаконно придобита валута и златни предмети в значителни количества. Подобен е случаят с Асен Калчев от Сливен — частен търговец, от когото са отнети нетрудови доходи в размер на 70 000 лв., и с Никола Ковачев от Ямбол, амбулантен търговец, осъден да заплати на държавата 32 000 лв.

Всичко това показва необходимостта от приемането и прилагането на глава III от Закона за собствеността на гражданите.

За периода от 30 март 1973 г. до 30 юни 1977 г. прокурорите в страната са предявили 1185 иска за отнемане на нетрудови доходи. От тях са уважени с влезли в сила решения на окръжните съдилища искове за 2 618 000 лв. и на Върховния съд за 1 306 000 лв., общо 3 924 000 лв. Към това трябва да прибавим и доброволно внесените нетрудови доходи, които са над 650 000 лв.

Една част от делата за отнемане на незаконни доходи са суми или имоти, получени над законно допустимата цена срещу стоки, услуги, наеми или недвижими имоти, или по друг незаконен начин; друга част от исковете за отнемане на нетрудови доходи са получени от разлика в цената на придобитото от държавата жилище, строено върху държавна земя, с държаван кредит или от държавна строителна организация и продадено впоследствие свободно на частно лице.

Трета част са исковете, предявени срещу граждани, чие то имущество явно превъншава доходите, получени законно от тях и от членовете на семействата им, съгласно чл. 34 от закона. Характерно за тези случаи е, че те са за по-големи суми и са образувани предимно срещу лица, които се занимават със спекула.

Другарки и другари народни представители! Досегашната практика показва, че и занапред усилията на комисииите, на обществените организации, народните съвети, органите на Министерството на вътрешните работи, на държавния финансов контрол, на прокуратурата и съда, на всички, на които е възложена задачата по прилагането на закона, трябва да бъдат насочени към разкриването и санкционирането на тези случаи, в които са получени незаконни доходи. В духа на решенията на Юлския пленум на Централния комитет на Българската комунистическа партия ще се засилват възпитател-

ното въздействие на закона и превантивният му ефект спрямо лицата, които се стремят да натрупат имущества за сметка на обществото. Задачата е да се ликвидират източниците за придобиване на нетрудови доходи.

Прилагането на Закона за собствеността на гражданите доказва неговата справедливост, строгост и съответствие със социалистическите принципи на живот. Органите, които го прилагат, са проявили верен политически усет, положили са усилия за точното и безкомпромисно прилагане на закона. Тяхната задача не е приключена, не е изпълнена докрай. Те и занапред ще насочат силите си, придобития опит и умение, за да докажат, че нашата партия и нашата държава не само създават строги и социално-справедливи закони, но и провеждат докрай принципно и възискателно тяхното изпълнение. *(Ръкопляскания)*

Председател д-р Владимир Бонев: Народният представител Желязко Колев доволен ли е от отговора?

Желязко Колев: Да.

Председател д-р Владимир Бонев: Въпросът е приключен.

Преминаваме към *второ разглеждане на законопроекта за единния план за общественно-икономическото развитие на Народна република България през 1978 г. и законопроекта за държавния бюджет на Народна република България през 1978 г.*

Има думата докладчикът на комисията народният представител акад. Евгени Матеев.

Евгени Матеев: Другарки и другари народни представители! Комисията по общественно-икономическото развитие и Законодателната комисия предлагат да се направи следното изменение в законопроекта за единния план за общественно-икономическото развитие на Народна република България:

Член 1, точка 2 да се измени, както следва:

„Обемът на капиталните вложения да възлезе на 5955 млн. лв.“.

Съобщения. Увеличаването на капиталните вложения с 5 млн. лв. е резултат от направените предложения от постоянните комисии и от народните представители за задоволяване на допълнителни неотложни потребности, преди всичко за детски заведения, за водоснабдяване, за училищни и здравни заведения, за благоустройствени и други мероприятия.

По законопроекта за бюджета на Народна република България за 1978 г. двете комисии правят следното предложение за изменение:

Член 5 — общата сума на сборните бюджети на окръжните народни съвети става 2 199 416 хил. лв.

С ъ о б р а ж е н и я. Промяната е в съответствие с промяната в плана за капиталните вложения.

Комисиите предлагат на народните представители да гласуват законопроектите за плана и бюджета за 1978 г. с тези две изменения.

Председател д-р Владимир Бонев: Вносителят на плана др. Кирил Зарев съгласен ли е с предложението?

Кирил Зарев: Съгласен съм.

Председател д-р Владимир Бонев: Вносителят на законопроекта за държавния бюджет на НРБ др. Белчо Белчев съгласен ли е с предложението?

Белчо Белчев: Да.

Председателстващ д-р Владимир Бонев: Пристъпваме към второ гласуване на законопроекта. Предлагам да се гласува изцяло.

Има ли друго становище? — Няма.

Моля народните представители, които приемат законопроекта за единния план за общественно-икономическото развитие на Народна република България за 1978 г., да гласуват. Против? — Няма. Въздържали се? — Няма.

Законът за единния план за общественно-икономическото развитие на Народна република България за 1978 г. се приема единодушно. *(Ръкопляскания)*

(Текстът на закона — приложение № 2, III)

Моля народните представители, които са съгласни със законопроекта за бюджета на Народна република България за 1978 г., да гласуват. Против? — Няма. Въздържали се? — Няма.

Законът за бюджета на Народна република България за 1978 г. се приема единодушно. *(Ръкопляскания)*

(Текстът на закона — приложение № 3, III)

Преминаваме към второ разглеждане на законопроекта за изменение и допълнение на Закона за териториално и селищно устройство.

Има думата докладчикът на комисиите народният представител Борис Спасов.

Борис Спасов: Уважаеми другарки и другари народни представители! Вчера имах честта да докладвам пред Народното събрание предложенията на Законодателната комисия и на ръководствата на комисията по общественоекономическото развитие, по социалната политика и по опазване на природната среда по законопроекта за изменение и допълнение на Закона за териториално и селищно устройство.

След станалите разисквания в Народното събрание народните представители, които се изказаха по законопроекта, направиха някои нови предложения за допълнение и изменение на неговия текст. Освен това постъпиха в писмена форма някои предложения от народни представители, а така също и редица предложения от граждани.

Днес Законодателната комисия заедно с ръководствата на посочените други постоянни комисии на Народното събрание отново обсъди подробно и твърде внимателно всички предложения, които бяха направени. Тя обсъди и предложенията, направени от заместник-председателя на Министерския съвет и вносител на законопроекта д-р. Григор Стоичков.

В резултат на тези обсъждания комисията излиза пред Народното събрание с някои нови предложения за изменение и допълнение на текста на обсъждания законопроект.

Аз ще формулирам от името на комисията тези нови предложения.

1. В алинея 3 на чл. 56, изменението на който се предлага с § 14 на законопроекта, да се внесат някои редакционни изменения, както и изменения по същество. Този текст да добие следната редакция:

„В съсобствен имот или в етажна собственост може да се извършва нов строеж, надстрояване или пристрояване от един или повече съсобственици или етажни собственици със съгласието на останалите съсобственици или етажни собственици, изразено в заявление до общинския народен съвет с нотариално заверени подписи. Това заявление учредява право на строеж в полза на строителя и подлежи на вписване. За частта, която държавата притежава, правото на строеж се учредява по установения за това ред.“

Смисълът на това ново предложение, с което се изменя първоначалното предложение на Законодателната комисия, е главно да се извърши вписване в нотариалните книги като гаранция за правата на гражданите.

2. На второ място, Законодателната комисия предлага да се направи изменение в § 18, с който се предлага изменение на чл. 71 от законопроекта. В първоначалното предложение на Законодателната комисия, което беше раздадено в писмена форма, се предлага създаването на една нова алинея 3 с три пункта.

Първият пункт на трета алинея гласи:

„(3) Отчуждения по ал. 1 не могат да се правят:

1. когато по застронителния и регулационен план сградата е малкоетажна, освен в случаите по точка 1 на предходната алинея.“

Комисията предлага тази първа точка на ал. 1 да отпадне и следователно да се правят отчуждения и надстроявания и в малкоетажни сгради. Искам да обясня, че по смисъла на изричната разпоредба на закона малкоетажна сграда в София е постройка до 4 етажа, а в останалите градове — до 2 етажа. Смисълът на това ново предложение, което прави комисията, е, като се разреши да се извърши надстрояване и на малкоетажни сгради, да се използва огромният резерв, какъвто представляват малкоетажните сгради. Смята се, че в София по този начин ще се облекчи значително възможността за извършване на допълнителни строежи и задоволяване с жилищни нужди. По същия начин и в провинцията може да бъдат решени жилищни въпроси.

3. На трето място, комисията предлага в създадената с § 19 на законопроекта нова алинея 6 след думите: „... нуждите на родителите на собственика“ да се добавят думите: „и на другия съпруг“.

Смисълът на тази разпоредба е следният. С предложението се предвижда възможност за собственика, който се обезщетява с жилище, да се дава допълнително една стая тогава, когато с него живеят родителите му, ако те не притежават друго жилище. Новото предложение е да се отпуска една стая евентуално за родителите на другия съпруг, който може да не е собственик, но чийто родители също могат да живеят в съответното домакинство. Известно е, че често пъти в домакинството живеят родителите и на единия, и на другия съпруг, т. е. и на съпруга, който не е собственик на жилището. Предложението е социално оправдано и поради това е целесъобразно да се възприеме. (*Оживление*)

4. Законодателната комисия предлага § 30 да се редактира така:

„§ 30. В чл. 153 се правят следните изменения:

1. В ал. 4 накрая думите „едногодишен срок“ се заменят с „шестмесечен срок от плащане на дължимото обезщетение“.

2. Създава се нова ал. 5 със следното съдържание:

„(5) Влезлите в сила заповеди по чл. 98 и 100, които не са били обжалвани, могат да се отменят по реда на чл. 225 и 231 от Гражданския процесуален кодекс и в срока по глава XXI от този кодекс.“

Смисълът на това предложение е да се даде възможност за преглед на административните актове, с които органът по чл. 95 се разпорежда. Административните актове от този вид са стабилни и не могат да бъдат изменяни от органа, който

ги е издал, но в случаите, когато се допусне закононарушение при тяхното издаване, е уместно да има възможност въпросът да бъде отнесен по реда на прегледа, по реда на извънредните способности за установяването на законността, пред съответните съдебни органи. Предвижда се, че това ще става по реда на чл. 225 и 231 от Гражданския процесуален кодекс и в сроковете, установени от този кодекс. По такъв начин се продължава срокът, в който народните съвети могат да искат коригирането на тези актове, ако е допуснато закононарушение. Сегашната практика показва, че съществуващият срок не е достатъчен да се гарантират правата на държавата и на обществеността.

5. В § 35 от законопроекта накрая след думите: „при окръжния народен съвет“ да се добавят думите: „или при градския народен съвет, при който има съвет за архитектура и благоустройство“.

Това е редакционно изменение, което цели да съобрази този текст с други текстове на законопроекта.

6. Да се създаде нов § 39а със следното съдържание:

„§ 39а. В чл. 174, ал. 2 накрая се добавят думите „а в случаите на чл. 169, точка 9 и със заповед на председателя на Държавния комитет за стандартизация“.

Допълнението се предлага, тъй като в случаите по точка 9 на чл. 169 контрол ще се упражнява и от органите на Държавния комитет за стандартизация. Затова и тези органи ще трябва да имат правото да налагат и съответно административно наказание за допуснатото нарушение.

7. В ал. 1 на създадения по предложение на Законодателната комисия нов § 4 към Преходните разпоредби думите „срокът по чл. 153, ал. 4 е изтекъл“ да се заменят с думите „сроковете по чл. 153, ал. 4 и 5 са изтекли“.

Поправката е свързана със структурната промяна, която се предлага с новата редакция на § 30 в точка 4 на настоящото предложение.

8. В чл. 165а, който се създава с § 36 на законопроекта, в точка 1 след думите „обществени обекти“ да се добавят думите „с производствено и“.

Идеята на текста е, че е целесъобразно на Съвета по териториално и селищно устройство да се предостави възможност да спира проектирането и строителството на обекти не само с непроизводствено предназначение, но и с производствено.

Уважаеми другарки и другари народни представители! Както отбелязах вече, редица народни представители, които се изказаха вчера, направиха и други предложения освен тези, които предизвикаха измененията, предложени от Законодателната комисия. Съвършено накратко ще докладвам пред Народното събрание предложенията на тези народни пред-

ставители и съображенията на комисните, поради които те не могат да бъдат приети.

Народният представител Костадин Атанасов предложи при изменението на чл. 81 от Закона за териториално и селищно устройство да се дадат повече указания за критериите, по които ще се прави преценка за задоволеност или незадоволеност на жилищните и професионалните нужди на граждани, чийто имоти се отчуждават. Този въпрос не е за законодателна регламентация. Той ще бъде уреден със съответни подзаконови актове — в Правилника за прилагането на Закона за териториално и селищно устройство, поради което не е необходимо да се внасят изменения в законопроекта.

Предлага се в чл. 81 да се предвиди възможност при отчуждаване на единствения жилищен имот обезщетяването да става освен с жилище още и с право на строеж върху държавен парцел. Този въпрос всъщност е уреден от закона с чл. 75, с който се създава такава възможност. Поради това не е необходимо допълнително да се внася изменение или допълнение в закона.

Народният представител Георги Данчев предлага изменение на чл. 56 от закона относно отстъпването на правото за надстрояване или пристрояване да бъде съпроводено с необходими наредби по прилагането на този член. Това безспорно трябва да бъде направено. Предложението ще бъде адресирано до органите, които ще издадат подзаконови нормативни актове по прилагането на закона.

Освен това др. Данчев предлага при отчуждаване да се предоставя на пълнолетните деца на собственика жилище само в случаите, когато те са сключили брак. Законодателната комисия след внимателно обсъждане на предложението смята, че то не трябва да бъде прието. Законът за териториално и селищно устройство е изграден върху принципа, който е намерил място в чл. 81. Този принцип се прокарва изцяло в текста на закона, поради което не е целесъобразно сега да се прави отклонение от него.

Народният представител Георги Данчев предлага да не се приеме новата алинея 3 на чл. 82, според която на собственика на **отчуждения имот** да се предоставя гараж независимо дали е имал такъв в отчуждения имот. Трябва да отбележа, че наистина **новата алинея 3 на чл. 82** предвижда такава възможност, но само в случаите, когато собственикът притежава лека кола. Законодателната комисия смята, че е целесъобразно и справедливо собственикът, който притежава лека кола, да получи гараж в новопостроената жилищна сграда. Поради това комисията не намира за целесъобразно да се приеме това предложение.

Димо Дичев: Необходимо ли е въобще да има гараж?

Борис Спасов: В случаите, когато се предвижда да се построят гаражи.

Предлага се към § 2 на преходните разпоредби относно узаконяването на извършеното досега незаконно строителство извън населените места да се отбележи, че се касае за еднократно узаконяване на извършеното незаконно строителство.

Уважаеми другарки и другари, трябва да се отбележи, че законът не узаконява незаконно строителство. Незаконно строителство не може да се узаконява. Всъщност законът съдържа разпоредби, които допускат търпимост при някои незаконно построени сгради, когато обществените интереси позволяват това. Законът свършено точно, стриктно показва в какви случаи ще се допусне такава търпимост. Поради това не може да се предвижда и да се съдържа разпоредба за еднократно узаконяване.

Освен това всеки закон може да бъде изменен или отменен със следващ закон. Поради това не може да се гарантира, че ако веднъж заковем една разпоредба в закона, тя не може да бъде изменена и допълнена. Важното е, че не се предвижда никакво узаконяване. Тук не става въпрос за узаконяване.

Народният представител Любен Стефанов предлага следното:

Първо. В § 25, чл. 109, алинея I гласи: „Ако в тригодишен срок от влизането в сила на заповедта за отчуждаване на имота правоимащият не бъде обезщетен, по негово искане органът по чл. 95 отменя заповедта изцяло или се извършва нова оценка.“

Предлага се следователно да отпаднат думите „или се извършва нова оценка“.

Законодателната комисия смята, че не е целесъобразно да се прави промяна в този текст. Предлаганият текст, внесен от Министерския съвет, гарантира в много по-голяма степен интересите на гражданите, чиито имоти се отчуждават.

Второ. Предлага се в § 36, чл. 165а, т. 1 Съветът по териториално и селищно устройство да спира проектирането и строителството на обществени обекти с производствено и непроизводствено предназначение:

Преди малко докладвах от името на Законодателната комисия, че това предложение се приема. Смятаме за целесъобразно и уместно да предложим на Народното събрание да приеме това предложение.

Трето. В § 43, чл. 201, т. 1, ал. 5 текстът „председателя на Комитета за наука, технически прогрес и висше образование“ да се прередактира на „председателя на Държавния комитет за наука и технически прогрес“. Това вече е направено с първоначалните предложения на Законодателната комисия.

Предлага се и следното: към § 2, т. 3 да се предвиди нова алинея, с която да се създадат условия за уреждане на построените сгради върху придобити имоти чрез покупко-продажба по Закона за реда за прехвърляне вещни права върху някои недвижими имоти и новата алинея да важи еднократно само за заварените имоти. В същия смисъл е направил предложението и изпълнителният комитет на окръжния народен съвет в София.

Законодателната комисия обсъди внимателно това предложение. Смята се, че то е твърде важно, но и деликатно в същото време. Ако то бъде прието, може да бъдат внесени някои разстройства в правоотношенията, които съществуват между гражданите. Законодателната комисия смята, че не може инцидентно по едно допълнително направено предложение да се внася такова радикално изменение в нашето законодателство. Комисията не предлага то да бъде прието. Възможно е по-нататък компетентните органи да обсъдят отново въпроса и ако се прецени, че е целесъобразно и подходящо да се направи такова изменение в законодателството, да го направят допълнително.

Благодаря за вниманието.

Председател д-р Владимир Бонев: Вносителят на законопроекта заместник-председателят на Министерския съвет Григор Стоичков съгласен ли е с направените предложения от Законодателната комисия?

Григор Стоичков: Съгласен съм.

Председател д-р Владимир Бонев: Пристъпваме към гласуване.

Има предложение законът да бъде гласуван изцяло. Има ли други предложения? — Няма.

Моля народните представители, които са съгласни със законопроекта, както е предложен от Министерския съвет и с допълненията на комисията, да вдигнат ръка. Има ли против? — Няма. Въздържали се? — Няма.

Законът се приема единодушно.

(Текстът на закона — приложение № 5, III)

Пристъпваме към второ разглеждане на законопроекта за селищните системи.

Има думата докладчикът на Законодателната комисия народният представител Младен Костов.

Младен Костов: Другарки и другари народни представители! На вчерашното разглеждане на законопроекта за селищните системи не се направиха предложения. Постъпи ед-

но писмено предложение от народния представител Георги Йорданов. Законодателната комисия днес обсъди това предложение и след станалите обсъждания и разисквания прие направеното предложение в чл. 3, ал. 2 след думите „под ръководството и контрола на“ да се добавят думите „окръжния народен съвет и“. Това се налага от съображението и е правилно, тъй като народните съвети осъществяват целокупната държавна и социална политика на своята територия.

Председател д-р Владимир Бонев: Вносителят на законопроекта, заместник-председателят на Министерския съвет др. Григор Стоичков, съгласен ли е със становището на комисията?

Григор Стоичков: Съгласен съм.

Председател д-р Владимир Бонев: Пристъпваме към гласуване.

Има предложение гласуването да стане изцяло. Има ли други предложения? — Няма.

Моля народните представители, които са съгласни със законопроекта за селищните системи, така както е предложен от Министерския съвет с допълненията на комисията, да гласуват.

Законът се приема единодушно.

(Текстът на закона — приложение № 6, III)

Другарки и другари народни представители! Шестата сесия на Седмо Народно събрание завърши своята работа. Това бе една плодотворна сесия. Бяха обсъдени и приети единият план за общественоекономическото развитие и бюджета на страната за 1970 г. Направени бяха изменения и допълнения на Закона за териториално и селищно устройство и бе гласуван нов закон — за селищните системи — много важни закони, засягащи всички населени места и интересувачи гражданите от цялата страна.

Приета бе и Декларация-отговор на Обръщението на Централния комитет на Комунистическата партия на Съветския съюз, Върховния съвет на Съюза на съветските социалистически републики и на съветското правителство към народите, парламентите и правителствата на всички страни в света, отправено от тържественото събрание на 2 ноември т. г. в Москва по случай 60-годишния юбилей на Великата октомврийска социалистическа революция.

За изпълнението на огромните задачи, залегнали в плана за общественоекономическото развитие, е необходима пълна мобилизация на силите на нацията. Народните пред-

ставители трябва най-активно да се включат в мероприятията за разясняване на плана и за мобилизиране на трудещите се за неговото изпълнение и преизпълнение.

Помощни материали ще ви бъдат изпратени до края на месеца.

Преди да закрия заседанието, тъй като тази сесия е последна за тази година и годината завършва след една седмица, искам да ви пожелаая, на първо място, щастливо посрещане на Новата година, нови, още по-големи успехи през 1978 г. във вашата работа на сектора, където работите, и като представители на народа във върховния представителен орган — Народното събрание. *(Ръкопляскания)*

Закривам шестата сесия на Седмо Народно събрание.

(Закрито в 11 ч.)

Председател: д-р Вл. Бонев